Rocznik 1929. Nr. 39.

# Gazeta Powiatowa

powiatu świętochłowickiego.

Świętochłowice, dnia 28-go września 1929 r.

Wychodzi co sobotę. Redaktor: Siwy, dyrektor biur, Wydział Powiatowy Świętochłowice.
Telefon: Król. Huta 1605, 1611, 1612, 1646, 1647; Katowice 99.

Treść:

1. Statut gminy W. Piekary dot: stosunków prawnych uposażenia, ustanowienia, mianowania i emerytowania urzędników gminnych oraz zaopatrzenia pozostałych po nich.
2. Statut gminy Ruda regulujący czyszczenie publicznych dróg w obrębie gminy.
3. Rozporządzenie policyjne w sprawie porządku publicznego.
4. Zarządzenie policyjne w sprawie wyznaczenia miejsc dla składania rumowisk.
5. Obwieszczenie dot. utworzenia obwodu badania zwierząt rzeźnych i mięsa w Rudzie.
6. Dot. wyłudzania wsparć.
7. Obwieszczenie w sprawie zmiany linji wytycznej ulicy.
8. Komunikaty.
9. Dot. walnego zebrania Spółdzielni Mieszkaniowej.
10. Inseraty.

## DZIAŁ URZĘDOWY

1.

### Statut

**gminy Wielkie Piekary dot. stosunków prawnych uposażenia, ustanowienia, mianowania i emerytowania urzędników gminnych oraz zaopatrzenia pozostałych po nich.**

Na podstawie § 6 ordynacji dla gmin wiejskich z dnia 3. lipca 1891 r. (zb. ust. str. 233) ustawy o uposażeniu urzędników państwowych z dnia 9. X. 1923 r. (Dz. Ust. Rz. P. Nr. 116 poz. 924) oraz ustawy o uposażeniu funkcjonarjuszów Województwa Sląskiego tudzież funkcjonarjuszów komunalnych z dnia 8. VII. 1925 r. (Dz. Ust. Sl. Nr. 11 poz. 28) ustawy o mianowaniu i zaopatrzeniu urzędników komunalnych w brzmieniu rozporządzenia Wojewody Sląskiego z dnia 5. sierpnia 1926 r. (Dz. Ust. Sl. Nr. 20 poz. 35) oraz uchwały Rady gminnej z dnia 17. sierpnia 1929 r. wydaje się dla gminy Wielkie Piekary następujący statut miejscowy:

#### Dział I. Ustanowienie.

Art. I.

Jako urzędników komunalnych po myśli § 1 ustawy z dnia 30. VII. 1899 r. (zb. ust. str. 141) ustanawia się w gminie Wielkie Piekary

a) naczelnika gminy z uposażeniem służb. według grupy . . . . . . . . . . . . 7
a w razie powtórnego wyboru z uposażemiem służb. według grupy . . . . . . 6

b) 1 Inspektora biur z uposażeniem służb. według grupy . . . . . . . . . . . 9

c) 1 kierownika kasy z uposażeniem służb. według grupy . . . . . . . . . . . 9
z tyt. inspektora kasy,

d) 1 Sekretarza podatkowego z uposażeniem służb. według grupy . . . . . . . . 10

e) 1 Kasjera gminy z uposażeniem słub. według grupy . . . . . . . . . . . . 11

f) 1 Egzekutora gminy z uposażeniem służb. według grupy , . . . . . . . . . . 11

g) 2 Asystentów gminy z uposażeniem służb. według grupy . . . . . . . . . . 11

h) 1 Woźnego gminy z uposażeniem służb. według grupy , . . . . . . . . . . 13

Urzędnikami w tem znaczeniu nie są pomocnicy biurowi, kasowi i kancelaryjni oraz wszystkie osoby na stanowiskach honorowych i osoby, które powierzony im urząd wykonują pobocznie.

Art. 2.

Ustanowienie urzędnika następuje przez doręczenie dokumentu ustanowienia.

**Dokument ustalenia.**

Na podstawie § 88 ust. 3 pkt. 5 ustawy o ustroju gmin wiejskich z dnia 3. VII. 1891 r. (zb. ust. str. 233) mianuję Pana etatowym urzędnikiem gminy Wielkie Piekary z dniem ................ 19..... r. z właściwością urzędniczą w myśl ustawy o mianowaniu i zaopatrzeniu urzędników komunalnych z dnia 30. VII. 1899 r. w brzmieniu rozporządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 5. VIII. 1926 r. (Dz. Ust. Śl. Nr. 20 poz. 35) i to:

**w charakterze urzędnika** ................................
z stanowiskiem służbowem ................................
z poborami grupy ................ szczebla ................
w myśl państwowej ustawy uposażeniowej z dnia 9. X. 1923 r. (Dz. Ust. Rz. P. Nr. 116 poz. 924).

Starszeństwo służbowe liczy się od

Przejście do następnego szczebla nastąpi ..........

Starszeństwo emerytalne liczy się od ..........

Wielkie Piekary, dnia ................................

**Naczelnik gminy.**

Art. 3.

Ustanowienie funkcjonarjuszów gminy jako urzędników komunalnych może nastąpić w miarę wolnych miejsc etatowych.

Art. 4.

Ustanowienie-stabilizacja-następuje z zasady na dożywocie. Ustanowionym na dożywocie jest urzędnik dopiero wtedy, jeżeli zaznaczono to w dokumencie ustalenia. Te zasady stosuje się tylko względem urzędników, którzy się wykażą 7-mio letnią **nienaganną** służbą w administracji gminy Wielkie Piekary.

Bieg 7-mio lecia bierze swój początek od daty starszeństwa uposażeniowego.

Od warunków siedmiolecia może rada gminna poszczególnego urzędnika wyjątkowo za zgodą naczelnika gminy zwolnić.

Urzędników z wyjątkiem naczelnika gminy, nie ustalonych powyższym trybem dożywotnie, uważa się za ustalonych za 3 miesięcznem wypowiedzeniem.

Art. 5.

Urzędnikom wymienionym w ustępie 4. art. poprzedniego można wypowiedzieć stosunek służbowy tylko na podstawie uchwały kolegjum złożonego z naczelnika gminy oraz ławników. Przy równości głosów rozstrzyga głos naczelnika gminy. Wypowiedzenie musi być oparte na ważnym powodzie po myśli § 626 kodeksu cywilnego.

Urzędnikowi dotkniętemu wypowiedzeniem służby służy prawo zażalenia się do Wydziału Powiatowego w terminie do 2 tygodni po otrzymaniu wypowiedzenia.

Każdy urzędnik może się również domagać swych praw w drodze sądowej.

Art. 6.

Stabilizacja musi być poprzedzoną służbą próbną, trwającą najwyżej dwa lata. Stosunek pracy urzędnika wynikający z pełnienia służby próbnej oraz pełnienia służby przejściowej lub w celach przygotowawczych, uregulowany zostanie przed przyjęciem urzędnika. W razie stabilizacji zalicza się czas próby do wysługi uposażeniowej.

Urzędników przyjmuje i ustanawia po myśli § 88 ust. 4 pkt. 5 ustawy o ustroju gmin wiejskich naczelnik gminy.

**Dział II. Obowiązki służbowe urzędników.**

Art. 7.

Każdy urzędnik gminny jest zobowiązany wszystkie swoje siły poświęcić jedynie służbie gminnej. Jest on zobowiązany w razie potrzeby pełnić służbę ponad godziny służbowe bez osobnego wynagrodzenia zastępować bez osobnego wynagrodzenia urzędnika chorego, urlopowanego lub nieobecnego w urzędzie.

Za długotrwałe prace poza godzinami służbowemi może naczelnik gminy po porozumieniu się z Zarządem gminnym przyznać umiarkowane wynagrodzenia.

Zarobkować ubocznie wolno urzędnikowi tylko za zgodą zarządu gminnego.

Art. 8

Każdy urzędnik gminy zobowiązany jest zaakceptować przeniesienie go na inne, równorzędne stanowisko w urzędzie gminnym. Przeniesienie wyklucza uszczerbek w poborach służbowych.

**Dział III. Uposażenie.**

Art. 9.

Uposażenie wypłaca się urzędnikom miesięcznie z góry w pierwszym dniu każdego miesiąca.

O ile termin płatności uposażenia przypada na niedzielę lub dzień wolny od zajęć służbowych, wypłata uposażenia następuje w dniu poprzedniem.

Wszelkiego rodzaju pobory służbowe oblicza się według zasad, stosowanych względem bezpośrednich urzędników państwowych i wojewódzkich na obszarze Województwa Śląskiego i na podstawie grup przewidzianych niniejszem statutem.

Art. 10.

Starszeństwo uposażenia służbowego, wysługę lat służące do oznaczenia szczebla uposażenia, ustala każdorazowo rada gminna. Zasadniczo starszeństwo służbowe rozpoczyna się z dniem przyjęcia urzędnika do gminy Wielkie Piekary. Gdzieindziej wysłużony czas może być zaliczony.

Przy przejściu do wyższej grupy uposażenia stosuje się dla oznaczenia szczebla tejże grupy te same przepisy ustawowe co do urzędników państwowych wzgl. wojewódzkich. Przejście do wyższej grupy nie narusza daty starszeństwa uposażenia służbowego w znaczeniu daty personalnej urzędnika.

Posuwanie się do szczebla następnego odbywa się samoistnie.

Art. 11.

Funkcjonarjuszom, którem przyznano mieszkanie służbowe strąca się z uposażenia wartość mieszkania, którą ustala rada gminna uchwałą. Rada gminna decyduje o przydzielenie bezpłatnego mieszkania służbowego i innych świadczeń w naturze.

Jeżeli funkcjonarjusz korzystający z mieszkania służbowego zostanie przeniesiony w stan spoczynku, umrze lub służbę opuści, ubikacje biurowe tego mieszkania muszą być natychmiast opróżnione pozostałe zaś ubikacje mieszkaniowe najpóźniej po upływie następującego ćwierćrocza.

Art. 12.

Rada gminna uchwala dodatki funkcyjne dla poszczególnych funkcjonarjuszów oraz ich wysokość w myśl art. 9 państw. ustawy uposażeniowej z dnia 9. października 1923 r. (Dz. Ust. Rz. P. 116 poz. 924.

Art. 13.

Koszta przeprowadzki przy przeniesieniach w interesie służby i remuneracje ustala Rada gminna.

Dopóki państwo płaci swoim funkcjonarjuszom dodatek regulacyjny, funkcjonarjusze urzędu gminnego otrzymują zwrot opłaty szkolnej w szkołach średnich.

W miejsce pomocy lekarskiej Urząd gminny opłaca dla funkcjonarjuszów przymusowo ubezpieczonych składkę do kasy chorych.

Funkcjonarjuszom, niepodlegającym przymusowemu ubezpieczeniu udzieli Urząd gminny w zamian pomocy lekarskiej dodatki jak następuje:

a) nieżonatym i bezdzietnym wdowcom 10%
b) żonatym . . . . . . . . . . . . 20%

całych miesięcznych poborów.

Dla funkcjonarjuszów ubezpieczonych przymusowo w kasie chorych, ustala się tytułem ekwiwalentu za ulgi w przejazdach państwowemi środkami komunikacyjnemi ryczałt w wysokości 80 zł rocznie, płatny w ratach kwartalnych po 20 zł każdego pierwszego ostatniego miesiąca kwartału, równocześnie z poborami za tenże miesiąc.

Art. 14.

Zmiany, spowodowane zmianą stosunków rodzinnych uwzględnia się z końcem tego miesiąca, w którym nastąpiła zmiana stosunków rodzinnych, w razie zawarcia małżeństwa oraz przyrostu rodzinnego z początkiem miesiąca.

## Dział IV. Urlopy.

Art. 15.

Urzędnik, który przesłużył przynajmniej rok w służbie gminnej, ma prawo do corocznego urlopu wypoczynkowego, o ile nie zachodzą ważne przeszkody służbowe.

Urzędnicy mają prawo do urlopu wypoczynkowego i to do lat 10 służby przez 4, ponad 10 do 20 lat służby przez 5, ponad 20 lat służby przez 6 tygodni. Miarodajne dla obliczenia urlopu jest starszeństwo służbowe.

Do wymiaru urlopu dla wypoczynku naczelnik gminy może wliczyć wszystkie urlopy, udzielone urzędnikowi w ciągu roku.

Art. 16.

Urlopy dla wypoczynku można w każdej chwili odwołać, o ile wymagają tego ważne i niecierpiące zwłoki względy służbowe.

Skoro jednak następnie złużba na to pozwoli, należy urzędnikowi umożliwić wykorzystanie udzielonego urlopu, nadto zwrócić mu koszty podróży spowodowane nieprzewidzianem odwołaniem z urlopu, według norm ustalonych dla podróży służbowych.

Art. 17.

Urzędnik może otrzymać urlop dla załatwienia spraw osobistych rodzinnych i majątkowych lub dla poratowania zdrowia.

Gdy urlop dla poratowania zdrowia trwa nieprzerwanie dłużej niż sześć miesięcy, a urlop z innych powodów dłużej niż dwa miesiące, to za dalszy czas urlopu wstrzymuje się uposażenie służbowe i czasu tego urlopu nie liczy się do czasu służby czynnej.

Czas trwania takiego urlopu bez uposażenia nie może przekraczać jednego roku.

Rada gminna może od warunków tych odstąpić w całości i w części tylko wówczas, gdy udzielenie dłuższego urlopu pożądane jest z ważnych względów publicznych.

Przy obliczeniu półrocznego względnie dwumiesięcznego czasu trwania urlopu liczą się jako przerwy tylko te okresy odbytej czynnej służby, które wynoszą przynajmniej połowę czasu spędzonego przedtem na urlopie. O ile czynna służba trwała krótszy czas, nie stanowi ona przerwy a poszczególne okresy urlopu uważa się za nieprzerwane.

Art. 18

Naczelnik gminy powinien korzystać z mieszkania służbowego w ratuszu. Mieszkanie jest bezpłatne, tak jak używanie ogrodu i dostarczenie wody, opału i oświetlenia. Za to nie otrzymuje naczelnik gminy dodatku mieszkaniowego.

## Dział V. Emerytura.

Art. 19.

Naczelnik gminy oraz ustanowieni po myśli art. 1 niniejszego statutu urzędnicy gminni otrzymują uposażenie emerytalne w tych wypadkach i według tych norm, jakie przewiduje dla funkcjonarjuszów śląskich ustawa z dnia 20. IV. 1926 r. o zaopatrzeniu emerytalnem (Dz. Ust. Sl. Nr. 11 poz. 19) wzgl. ustawa o ustanowieniu i zaopatrzeniu urzędników komunalnych z dnia 30. lipca 1899 r. (zb. ust, str. 141) lub rozporządzenie Wojewody Śląskiego z dnia 5. VIII. 1926 r. (Dz. Ust. Sl. Nr. 20 poz. 35) oraz rozporządzenie Śląskiej Rady Wojewódzkiej z dnia 26. stycznia 1928 r. Dz. Ust. Sl. Nr. 8 poz. 17).

Nowelizacja tych ustaw lub nowe ustawy stosuje się do urzędników gminnych automatycznie.

Data starszeństwa emerytalnego jest z zasady ta sama co data starszeństwa uposażeniowego w służbie czynnej. Rada gminna może jednak datę starszeństwa emerytalnego w pojedyńczych wypadkach ustalić odmiennie od daty starszeństwa uposażeniowego w służbie czynnej na korzyść urzędnika, jednak w każdym wypadku nie na czas przed ukończeniem 18-go roku życia.

Starszeństwo emerytalne jest, jako data personalna urzędnika, niezmienne w razie awansu urzędnika.

Niezależnie od zaopatrzenia emerytalnego przyznaje się emerytowanym funkcjonarjuszom gminy Wielkie Piekary ekwiwalentowy dodatek komunalny w wysokości określonej w art. 13. niniejszego statutu.

Na czas wypłacania funkcjonarjuszom gminy Wielkie Piekary w służbie czynnej dodatku przewidzianego w ostatnim ustępie art. 4. ustawy z dnia 9. października 1923 r. (Dz. Ust. Rz. P. Nr. 116. poz. 924) i w art. 1. ustawy z dnia 29. X. 1926 r. (Dz, Ust. Sl. Nr. 24 poz. 42) przyznaje się emerytom gminy Wielkie Piekary, tudzież wdowom i sierotom po tych funkcjonarjuszach oprócz dodatków zaliczalnych do podstawy wymiaru uposażenia emerytalnego, określonych w § 10 rozporządzenia Rady Wojewódzkiej z dnia 15. lutego 1927 r. (Dz. Ust. Sl. Nr. 6. poz. 12) 100 procent dodatku wypłaconego na podstawie ustępu ostatniego art, 4. ustawy z dnia 9. października 1923 r. (Dz. Ust. Rz. P. Nr. 116 poz. 924) i art. 1 ustawy z dnia 29. października 1926 r. (Dz. Ust. Sl. Nr. 24. poz. 42) obliczonego w stosunku do miesięcznego uposażenia emerytalnego wzgl miesięcznej pensji wdowiej lub sierocej. Dodatek powyższy jest czasowy i z chwilą zniesienia tego dodatku dla funkcjonarjuszów w służbie czynnej, wymieniony dodatek do uposażenia emerytalnego, pensji wdowiej i sierocej automatycznie zostanie uchylony, wzgl. ulega odpowiedniemu zmniejszeniu.

Funkcjonarjuszom, pobierającym zaopatrzenie emerytalne z Urzędu gminy Wielkie Piekary, służy prawo do dodatku mieszkaniowego na tych samych zasadach, jakie stosuje się wobec funkcjonarjuszów w służbie czynnej.

Art. 20.

Urzędnicy, ustabilizowani za wypowiedzeniem (art. ust 4) **mogą** nabyć po dziesięciu latach służby to samo prawo do emerytury, co urzędnicy, ustabilizowani dożywotnie, o ile stosunek służby nie został rozwiązany z ich osobistej winy. Wypowiedzenie stosunku służbowego urzędnikowi bez jego osobistej winy, jest równorzędne z przeniesieniem go na emeryturę.

Wypowiedzenie służby z strony urzędnika pociąga za sobą utratę prawa do emerytury.

**Dział VI. dot. zaopatrzenia wdów i sierót po urzędnikach i emerytach.**

Art. 21.

Wdowom i sierotom po urzędnikach gminnych, uprawnionych do emerytury, oraz wdowom i sierotom po emerytach przysługuje pośmiertne oraz pensja wdowia i sieroca według tych norm jakie przewiduje ustawa z dnia 20. kwietnia 1926 r. (Dz. Ust. Sl. Nr. 11 poz. 19) względnie ustawa z dnia 5. maja 1926 r. (Dz. Ust. Sl. Nr. 14 poz. 23) wogóle według norm. jakie kiedykolwiek będą się odnosiły do wdów i sierot po urzędnikach państwowych wzgl. wojewódzkich.

**Dział. VII. Diety.**

Art. 22.

Za podróże służbowe otrzymują urzędnicy diety dzienne według zasad, jakie się stosuje względem bezpośrednich urzędników państwowych wzgl. wojewódzkich na obszarze Województwa Sląskiego.

**Dział VII. Postanowienia przechodnie i wykonawcze.**

Art. 23.

Czasokresy policzone dla wymiaru emerytury przed wejściem w życie niniejszego statutu, na podstawie niemieckich wzgl. pruskich ustaw emerytalnych, szczególnie na podstawie § 17 ustawy z dnia 27. III. 1872 r. (zb. ust. str 465) w brzmieniu nadanem jej ustawą z dnia 27. V. 1907 r. (zb. ust. str. 95) i na podstawie ustawy z dnia 23. XI. 1920 r. (zb. ustaw str. 89/21) stanowią prawa nabyte danego urzędnika i jako takie w całej pełni wchodzą w poczet wysługi lat miarodajnych do wymiaru emerytury'

Art. 24.

Urzędnicy gminni wymienioni w art. 1 pod lit. a do lit. h. włącznie, którzy przed wejściem w życie niniejszego statutu ustabilizowani byli na dogodniejszych warunkach od przewidzianych w niniejszem statucie, zatrzymują swoje prawa.

Art. 25.

W ewidencji urzędników prowadzi sie dla każdego urzędnika z osobna „Wykaz znamion i dat personalnych". Zapiski tego wykazu jak i każdorazowo dopiski, które uwierzytelnia naczelnik gminy wzgl. jego zastępca, są wspólnie z danemi dokumentami mianowania, podstawą miarodajną dla ustalenia wszelkich stosunków prawnych urzędnika wobec gminy.

Zupełności wykazu winnien dopilnować urzędnik gminy wyznaczony do tego przez naczelnika gminy.

Art. 26.

Statut niniejszy obowiązuje z dniem uchwalenia przez Radę gminną.

Dotychczasowe statuty w przedmiocie stosunków prawnych urzędników gminnych, oraz wszystkie wydane do niego dodatki tracą moc obowiązującą.

Wielkie Piekary, dnia 17. sierpnia 1929 r.

**Zarząd gminny.**

podp. Pudlik, Świder, Wróbel, Mazur.

**Rada gminna.**

podp. Pietz, Perszke, Gwoźdz, Ogiewa, Sobczyk.

---

Powyższy statut zatwierdza się na podstawie § 6 ustawy o ustroju gmin wiejskich z 3. VII. 1891 r. (zb. ust. pr. str. 223)

**W Imieniu Wydziału Powiatowego**
**Przewodniczący**
(—) Szaliński.

2.

## Statut miejscowy

**Gminy Ruda regulujący czyszczenie publicznych dróg w obrębie gminy.**

Na podstawie uchwały rady gminnej z dnia 8. sierpnia 1929 r. wydaje się po myśli §§ 4 i 5 ustawy o czyszczeniu dróg publicznych z dnia 1. lipca 1912 r. (zb. ust. str. 1871) następujący statut:

§ 1.

Obowiązek czyszczenia chodników, położonych w obrębie miejscowości, nakłada się na właścicieli przyległych gruntów.

Do czyszczenia należy również usuwanie śniegu i posypywanie popiołem podczas gołoledzi i t. p.

§ 2.

Śmieci i śnieg sprząta się na ulicę i pozostawia w kupkach w pobliżu ścieku na ulicy, w ten sposób, by ściek był wolny.

Odwożenie śmieci i śniegu jest rzeczą Gminy.

§ 3.

Gmina zobowiązana jest czyścić jezdnie, ulice i drogi.

§ 4.

W razie niezdolności do świadczenia właściciela przyległego gruntu, o czem roztrzyga Naczelnik gminy, obejmuje gmina obowiązek czyszczenia, wynikający z § 1 niniejszego statutu.

§ 5.

Obowiązek czyszczenia mostów, przepustów itd. budowli pod powierzchnią drogi lub ulicy po myśli § 1 ust. 2 ustawy z dnia 1. VII. 1912 r. nie zostaje niniejszym statutem miejscowym naruszony.

§ 6.

Niniejszy statut miejscowy obowiązuje z dniem ogłoszenia, z tym samym dniem traci statut z dnia $\frac{\text{5. VI. 1916 r.}}{\text{14. VII.}}$ swoją ważność.

Ruda, dnia 8. sierpnia 1929 r.

**Zarząd Gminy.**

(—) Dr. Kopiec
Naczelnik Gminy

(—) Kynast
Ławnik Gminy

**Rada gminna.**

(—) Lenort
radny

(—) Janik
radny

Na wydanie powyższego statutu wyrażam zgodę.

Ruda, dnia 16. sierpnia 1929 r.

**Naczelnik Urzędu Okręgowego.**

(—) Dr. Kopiec.

Powyższy statut gminy Rudy zatwierdza się na postawie § 6. ustawy o ustroju gmin wiejskich z dnia 3. lipca 1891 r. (Zb. Ust. str. 233).

Świętochłowice, dnia 6. września 1929 r.

**W Imieniu Wydziału Powiatowego**
**Przewodniczący**

(—) Szaliński.

3.

## Rozporządzenie policyjne

**w sprawie porządku publicznego.**

Na podstawie §§ 5 i 6 ustawy o zarządzie policyjnym z dnia 11 marca 1850 r. i § 62 Ordynacji powiatowej z dnia $\frac{\text{13 grudnia 1872 r.}}{\text{19 marca 1881 r.}}$ wydaje się za zgodą Rady gminnej na obwód urzędu okręgowego Ruda następujące rozporządzenie policyjne:

Część I.

**Przepisy ogólne**

§ 1.

Zanieczyszczanie publicznych ulic, dróg, chodników, miejsc, placów, mostów, kanałów, biegów wodnych i podwórzy jest wzbronione.
Za zanieczyszczanie uważa się wylewanie nieczystych, zanieczyszczających i cuchnących płynów oraz wysypywanie wzgl. wyrzucanie śniegu, lodu, rumowisk, śmieci, skorup, szkła, odpadków kuchennych, kału, padlin itp.

§ 2.

Gruzy, rumowiska, popiół, śmieci itp. składać wolno tylko w miejscach wyznaczonych przez władzę miejscową, przyczem większych przedmiotów oraz skorup, szkła lub rzeczy cuchnących nie wolno pozostawiać na powierzchni.

§ 3.

Hydrantów na publicznych drogach i placach nie wolno zanieczyszczać ani uszkadzać. Czerpać wodę z publicznych hydrantów i zbiórników wolno tylko z przestrzeganiem zasad higjeny i czystości. Czerpanie wody bez naczynia lub naczyniami brudnemi, czyszczenie bielizny, naczyń, wozów i bydła przy publicznych hydrantach jest wzbronione.

Używanie wody z zawalisk na cele gospodarcze oraz kąpanie się w zawaliskach jest wzbronione.

§ 4.

Otwory świetlne i powietrznę w ziemi obok domów i innych budynków winny być dostatecznie nakryte. Miejsca niezabudowane oraz przestrzenie między domami i innemi budynkami przy ulicy, drogach, placach należy dostatecznie ogrodzić w linji wytycznej. Płoty powinny być utrzymywane w dobrym stanie.

§ 5.

Doły, kałuże itp. winny być dostatecznie ogrodzone, zaś otwarte trzęsawiska, niepotrzebne doły lub kałuże natychmiast zasypywane i zniwelowane. Studnie i otwory w piwnicach należy dostatecznie nakryć.

§ 6.

Swawolne oszpecanie domów lub innych budynków, murów, płotów, kolumn ogłoszeniowych itp. napiskami, nieprzyzwoitemi obrazkami, karykaturami itp. jest surowo wzbronione.

§ 7.

Plakaty, afisze, obwieszczenia itd. wywieszać wolno tylko na przeznaczonych na to przez władzę słupach ogłoszeniowych i tablicach za poprzedniem zezwoleniem miejscowej władzy. Obwieszczenia urzędowe temu obowiązkowi nie podlegają.

§ 8.

Wszelkie uszkodzenia drzewek na publicznych drogach, ulicach i placach, odzieranie kory, obłamywanie gałęzi, nacinanie i kaleczenie jest surowo zabronione.

Krzew , krzaków i kwiatów w publicznych parkach, plantach i placach służących do upiększenia i uprzyjemnienia pobytu nie wolno łamać, wyrywać lub obrywać. Tak samo niedozwolone jest w takich miejscach leżenie lub siadanie na trawnikach oraz zrywanie, deptanie lub niszczenie ich w inny sposób.

Dalej jest wzbronione wszelkie uszkodzenie ścieżek i chodników przez dziurawienie powierzchni, usuwanie żwiru itp. w miejscach, służących dla wytchnienia oraz uprzyjemnienia ogółowi. W tych miejscach każdy powinien dbać o czystość, porządek i przyzwoitość.

§ 9.

Mosty przez rowy, kałuże, ścieki, strumyki, stawki przeznaczone do użytku publicznego powinny być po obu stronach zaopatrzone w mocne poręcze z dostatecznie gęstemi drążkami pionowemi.

Drewnianych mostów słabszej kronstrukcji nie wolno używać do przejazdu samochodów i wozów ciężarowych ponad 50 centnarów wagi włącznie ładunku.

Tak samo należy niebezpieczne pochyłości i stoki zaopatrzyć w mocne poręcze lub dostateczne ogrodzenie.

Część II.

**Ruch uliczny.**

§ 10.

Na ulicach, drogach i placach publicznych nie wolno składać, stawiać lub rzucać przedmiotów, któreby w jakikolwiek sposób hamowały ruch publiczny.

Tak samo zabronione są zbiórki przystawania ludzi mogące przeszkodzić bezpieczeństwu i swobodzie ruchu publicznego.

Na chodnikach nie wolno się posuwać trójkami lub czwórkami.

Do poleceń urzędników bezpieczeństwa i ruchu publicznego należy się ściśle zastosować.

§ 11.

Na publicznych ulicach, drogach, placach, chodnikach i ścieżkach nie wolno rzucać kamieniami, twardemi przedmiotami, śniegiem, błotem itd. Urządzanie w tych miejscach wszelkich gier sportowych, strzelanie z łuku, samostrzału, dmuchawki lub klucza, puszczanie ogni sztucznych jak rakiet itp. jest wzbronione.

Na chodnikach i ścieżkach nie wolno się ślizgać, łyżwować, jeździć saneczkami i wózkami albo je popychać.

§ 12.

Sprzedawanie towaru wszelkiego rodzaju, biletów teatralnych itp. ustawianie straganów lub stołów z towarami, licytacje i przetargi na publicznych ulicach, drogach, placach, chodnikach i ścieżkach dozwolone są jedynie za osobnem zezwoleniem policyjnem

§ 13.

Po chodnikach, ścieżkach i innych drogach przeznaczonych wyłącznie dla ruchu pieszego nie wolno nosić przedmiotów brudzących lub barwiących, tudzież przedmiotów mogących narazić przechodniów na niebezpieczeństwo lub krępować normalny ruch pieszy.

Tak samo nie wolno chodzić po chodnikach osobom w ubraniach łatwo brudzących.

Ostre narzędzia jak kosy, sierpy, piły, łopaty, siekiery itp. wolno nosić na publicznych drogach i placach li tylko w sposób, aby nie spowodowały nieszczęścia albo też winny być zaopatrzone w przyrządy ochronne.

§ 14.

Wozom bezresorowym lub ciężarowym oraz wozom robiącym przy szybszej jeździe silny hałas ulicami wolno jeździć tylko krokiem.

§ 15.

Wszelkie inne pojazdy powinny jeździć krokiem:

a) przy skręcaniu z jednej ulicy w drugą,
b) przy wyjeżdżaniu z podwórzy położonych przy publicznych ulicach, drogach i placach oraz przy wjeżdżaniu z tychże na podwórze,
c) w pobliżu kościołów podczas publicznego nabożeństwa w niedziele i święta,
d) w pobliżu szkół podczas nauki,
e) przy mijaniu pochodu, pogrzebu lub procesji oraz wszędzie tam, gdzie się znajdują publiczne tabliczki ostrzegawcze.

§ 16.

Poposanie koni przed gospodami, szynkami itp. na publicznych ulicach, drogach i placach, chodnikach i ścieżkach jest wzbronione.

Miejscowa władza policyjna może w ramach publicznego bezpieczeństwa i porządku gospodom i szynkom na osobnych warunkach na to zezwolić.

§ 17.

Chodniki publiczne przeznaczone są wyłącznie dla swobodnego ruchu pieszego, którego nie wolno żadną miarę ograniczać. Niedozwolone zatem są po chodnikach jazda konna, ruch kołowy i transport pojazdów kołowych, pędzenie bydła i trzody chlewnej.

Noszenie niecek miesnych, wiader, konwi lub kadzi i większych koszów, mogących przeszkadzać pieszym w swobodnym ruchu po chodnikach, jest niedozwolone.

§ 18.

Wozy wszelkiego rodzaju bez zaprzęgu oraz samochody ciężarowe wolno pozostawiać na publicznych ulicach, drogach i placach tylko podczas władowania wzgl. wyładowania z nich przedmiotów, poczem powinny być bezzwłocznie usunięte z drogi.

§ 19.

Miejscowa władza policyjna jest kompetentna do udzielenia zezwoleń na przejściowe zamknięcie ulic, placów, dróg i chodników dla składania materjałów, wzniesienia rusztowań, naprawy dachu, zrzucania śniegu i lodu.

Zajęta na ten cel część ulicy musi być dostatecznie ogrodzona i oświetlona na obu końcach.

Część III.

**Budynki, podwórza, chodniki.**

§ 20.

Piwnic i sklepów pod domami i innemi budynkami, położonych pod ziemią, tak samo strychów, remiz, szop lub innych ubikacyj gospodarczych i przemysłowych, nie mających charakteru mieszkaniowego, nie wolno samowładnie używać na cele mieszkalne.

§ 21.

Domy i inne budynki, służące chociażby tylko częściowo do stałego pobytu ludzi winny być zaopatrzone w tabliczki numeracyjne, wypisane wyraźnym drukiem. Tabliczki umieszcza się od strony ulicy nad głównem wejściem na zewnątrz. Jeżeli główne wejście domów położonych przy ulicach znajduje się w podwórzu, natenczas dla orjentacji umieszcza się jedną tabliczkę na froncie domu od strony ulicy, drugą zaś nad głównem wejściem w podwórzu. Na domach i innych budynkach służących na pobyt dla ludzi, a nie przyległych do ulicy, tabliczki z numerami należy przytwierdzić nad głównem wejściem. Numeracja domów i nazwy ulic należą do kompetencji urzędu gminnego.

§ 22.

Właściciel wzgl. zarządca domu mieszkalnego obowiązany jest oświetlać wejścia do domu, sienie, schody, korytarze itp. od zmierzchu wieczorowego - a miejsca niedostępne światłu dziennemu także za dnia - aż do godziny 22-ej, zaś w zimowej porze do godziny 21-ej i to do najwyższego piętra budynku.

Bramy domów mieszkalnych należy zamykać o godzinie 22-ej, zaś w zimowej porze o godzinie 21-ej.

§ 23.

Każdy dom niemieszkalny zaopatrzony być musi w dostateczną ilość ustępów, dołów na fekalje oraz śmietników i zbiórników na ścieki z podwórza. Wymienione doły winny być szczelnie zamknięte i wymurowane tak, by wody nie przepuszczały. Właściciele domów wzgl. ich zastępcy są odpowiedzialni za dostateczne wypróżnianie i czyszczenie śmietników i zbiórników.

Fekalje i inne cuchnące płyny z ustępów i dołów ściekowych, gnój i nawozy cuchnące wywożone jako nawóz na ogrody i pola w pobliżu domów mieszkalnych należy natychmiast przykryć ziemią. Front każdego budynku zaopatrzony być musi w rynnę tak urządzoną, by woda z dachu nie spadała na chodniki i ulice.

Wody brudnej i innych kałów nie wolno odprowadzać do rynsztoków lub bezpośrednio na ulice i place. W razie braku odpowiedniej kanalizacji należy wybudować stosowne zbiorniki na ścieki.

§ 24.

Schody wewnątrz i zewnątrz budynków muszą być zaopatrzone w trwałe poręcze zabezpieczone od niebezpieczeństwa wypadnięcia.

§ 25.

Sople lodu lub zwisy śniegu na dachach od strony ulicy właściciele domów wzgl. ich zarządcy powinni usunąć z przestrzeganiem wszelkich przepisów ostróżności.

§ 26.

Po oknach, balkonach, werandach, schodach zewnętrznych i dachach nie wolno ustawiać przedmiotów, które spadając zdolne są wyrządzić przechodniom szkodę na ciele lub własności. Nie wolno również na balkonach, werandach, schodach, oknach i dachach od strony ulicy wieszać, trzepać lub czyścić pierzyn, kołder, dywanów itp.

§ 27.

Właściciele tutejszych posiadłości zamieszkali poza miejscowością lub granicą obowiązani są powierzyć obywatelowi gminy zastępstwo oraz udzielić pełnomocnictwa do wykonywania wszelkich zarządzeń wydanych w celu utrzymania ładu, porządku i spokoju publicznego.

W razie przeciwnym zamianuje urząd okręgowy na podstawie § 55 ustawy kompetencyjnej zarządcę i przyzna mu za te czynności wynagrodzenia z dochodów z posiadłości.

Część IV.

**Składy.**

§ 28.

Właściciele składów spożywczych obowiązani są zabronić klienteli dotykania towarów spożywczych. Artykuły należy tak ustawić, by dotykanie przez klientelę było uniemożliwione. Do podawania towarów spożywczych, cukierków, konfektu, sera, śledzi należy używać stosownych przyrządów.

§ 29.

Wyłożone w składzie na sprzedaż towary spożywcze muszą być odpowiednio zapezpieczone od kurzu, much i owadów. Napojów w beczkach nie wolno odciągać wężem gumowym lub ssaniem

§ 30.

W składach spożywczych a specjalnie w rzeźniach, piekarniach, mleczarniach, składach kolonjalnych obsługiwać wolno klijentelę tylko w wzorowo czystem i przyzwoitem ubraniu. Zabrania się podawać artykuły żywnościowe w ubraniu używanem poprzednio w piekarni lub w warsztacie masarskim. Obsługujący w składach rzeźnickich obowiązani są nosić przy sprzedawaniu czyste białe bluzy zapięte oraz białą zapaskę.

Podczas sprzedawania artykułów spożywczych nie wolno palić tytoniu.

Część V.

**Lokale publiczne.**

§ 31.

Główne wejście zewnętrzne, ustępy oraz wejścia do nich w oberżach, szynkach, restauracjach, kawiarniach, piwiarniach, winiarniach powinny być dostatecznie oświetlone od zmierzchu aż do godziny policyjnej.

Wszelkie przyrządy i naczynia czyścić należy w sposób estetyczny i higjeniczny.

Ubikacje gościnne należy w zimie ogrzewać. Temperatura wynosić powinna minimum 15 stopni Celzjusza. Każda ubikacja restauracyjna zaopatrzona być musi w odpowiedni przyrząd wentylacyjny oraz spluwaczki. Wysypywanie podłogi piaskiem lub trocinami jest zabronione.

§ 32.

Każda restauracja musi być zaopatrzona conajmniej w jeden chemiczny aparat do gaszenia ognia.

§ 33

O ile sala lub ubikacje publiczne są zajęte przez zamknięte kółka, właściciel ubikacji jest zobowiązany zaopatrzyć wejście do tych ubikacji w tabliczkę zabraniającą nieproszonym wstępu.

Podczas zabaw w zamkniętem kółku restauratorowi wzgl. jego personelowi nie wolno podawać niezaproszonym napoi alkoholowych. Właściciel lokalu odpowiedzialny jest w pierwszym rzędzie za spokój i porządek w lokalu i obowiązany jest gości nieproszonych oraz dzieci poniżej lat 14 natychmiast wyprosić i wystąpić przeciwko wszelkim wykroczeniom.

§ 34

Każdą salę i scenę na sali zaopatrzeć należy w odpowiedni przyrząd gaśniczy. Wąż gaśniczy sięgać powinien przez całą salę wzgl. scenę.

§ 35.

Przedstawienia wszelkiego rodzaju powinny odbywać się w obecności conajmniej 3 strażaków i 1 sanitarjusza.

Do zamówienia i opłacania strażaków i sanitarjusza zobowiązany jest właściciel sali.

Strażakom i sanitarjuszowi nie wolno podczas przedstawienia podawać trunków alkoholowych.

§ 36.

Osoby zawodowo udzielające gościom noclegu, prowadzą książkę meldunkową po myśli § 5 rozporządzenia Prezydenta Rz. P. z dnia 16. 3. 28 (Dz. Ust. Rzp. 32) którą przedkładają na żądanie Urzędowi Okręgowemu.

Osoby wymienione zgłaszają dziennie przedpołudniem w urzędzie okręgowym osoby nocujące.

Część VI.

**Przepisy końcowe.**

§ 37.

Wszelkie wykroczenia przeciwko przepisom niniejszego rozporządzenia policyjnego będą karane grzywną do 9 złotych a w razie niezapłacenia aresztem do 3 dni, o ile w myśl ogólnych przepisów ustawy karnej nie podlegają ostrzejszej karze.

§ 38.

Za wszelkie przekroczenia powyższych przepisów policyjnych popełnione przez dzieci niżej lat 14 pociągnie się do odpowiedzialności rodziców, opiekunów lub osoby, których pieczy dzieci powierzono i to za niedostateczne dopilnowanie i niepowstrzymanie ich od przekroczeń.

§ 39.

Niniejsze rozporządzenie policyjne wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Z tym samym dniem traci moc obowiązującą dotychczasowe rozporządzenie policyjne z dnia 22. lutego 1902 r.

Ruda, dnia 18. lipca 1929 r.

**Naczelnik Urzędu Okręgowego**

(—) Dr. Kopiec

---

4.

# Zarządzenie policyjne.

Stosownie do § 12 miejscowego rozporządzenia policyjnego z dnia 31. 8. 1923 r. wyznacza się dla składania rumowiska, popiołu, śmieci i. t. p. następujące miejsca:

1. Stawy po obu stronach drogi prowadzącej od wylotu ul. Szkolnej w kierunku szybu Oskara.

2. Dół obok ulicy Polnej naprzeciw domu Nr. 16

Miejsca te zostały oznaczone przez tablice.

W celu utrzymania porządku winny składający rumowisko, popiół i t. p. na przeznaczonych miejscach takowe zrównać.

Osobv nie stosujący się do powyższego zarządzenia będą po myśli wyżej napodanego rozporządzenia pociągnięte do odpowiedzialności.

Świętochłowice, dnia 18-go września 1929 r.

**Naczelnik urzędu okręgowego**

(—) W. Polak

---

5.

Wydział Powiatowy
L. dz. W. O. 2168|24.

Świętochłowice, dn. 21. IX. 1929 r.

Na podstawie rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 31. XII. 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 3 poz. 31 na rok 1929) w przedmiocie obwodów badania zwierząt rzeźnych i mięsa w gminach ponad 10 000 mieszkańców, postanowił Komisaryczny Sejmik Powiatowy uchwałą z dnia 7. IX. 1929 r. utworzyć obwód badania Ruda, obejmujący gminy

a) Ruda
b) Orzegów

z siedzibą lekarza weterynaryjnego w Rudzie.

Do wykonania urzędowego badania w powyższym okręgu wyznaczono z dniem 1 października 1929 r. lekarza weterynaryjnego p. Juljana Romockiego.

**Przewodniczący Wydziału Powiatowego**

(—) Szaliński.

6.

## Dot. wyłudzania wsparć:

1. Nogaj Ignacy, lat 21. mieszkaniec miasta Sosnowca, pow. będzinskiego, Woj. Kieleckiego,
2. Hettner Tadeusz, lat 19. mieszkaniec miasta Sosnowca pow. będzinskiego Woj. Kieleckiego,
3. Filipczyk Dominik Marjan, ur. w r. 1903 we wsi Dobieszowice, zam we wsi Wojkowice-Komorne gm. Bobrowniki, pow. będzinski, Woj. Kieleckie,
4. Sierka Władysław Adam, lat 35. mieszk. wsi Błędów, gm. Łosień, pow. będzinski, Woj. Kieleckiego.
5. Krzentowski Marjan, lat 18. przynależny do gm. Ruda Maleniecka, pow. Konecki,
6. Powazka Antoni, lat 37. zam. we wsi Bielowizna, gm. Wojkowice,
7. Sosenkiewicz Wacław, ur. 10. X. 1903 r. w Rytwianach, biuralista,
8. Ramus Marceli, ur. w 1893 r. w Szydłowie, pow. Sopnicki, Woj. Kieleckie,
9. Michalski Józef, ur. 1905 r. w Czeladzi,
10. Różalski Józef. ur. 30 marca 1897 r. w Połocznie, gm. Korzecko, przynal. do pow. Kieleckiego, Woj. Kielce,
11. Kita (false Kiciński) Walenty, bliższych personalji brak, włoczą się po kraju i wyłudzają pod różnemi pozorami zapomogi od związków komunalnych.

Powyższe podaje się do wiadomości z tem, że ewentl. wypłacone kwoty zwracane nie będą.

Świętochłowice, dnia 18. IX. 1929 r.

**Przewodniczący Wydziału Powiatowego**

(—) Szaliński

7.

## Obwieszczenie

**w sprawie zmiany linji wytycznej przy ul. Krakowskiej w Wielkich Hajdukach.**

Plan dot. zmiany linji wytycznej ul. Krakowskiej był do publicznego wglądu w czasie od 7. sierpnia do 3. września 1929 wyłożony. Ponieważ nie stawiono żadnych sprzeciwów ustalam niniejszem plan o zmianę linji wytycznej przy ul. Krakowskiej w myśl § 8 ustawy z dnia 2. lipca 1875 r. dotycz. zakładania i zmiany ulic i planów w miastach i gminach wiejskich.

Dając powyższe do publicznej wiadomości, komunikuję, iż plan linji wytycznej ul. Krakowskiej ponownie wyłożony jest do publicznego wglądu w terminie od 30. września do 20. października 1929 r. w godzinach urzędowych od godz. 8. — 13 tej w urzędzie gminnym pokój nr. 27.

Wielkie Hajduki, dnia 23. września 1929 r.

**Naczelnik gminy.**

(—) Grzesik.

## KOMUNIKATY

8.

Powiatowa Komisja do badania cen w świętochłowicach na posiedzeniu z dnia 25 września 1929 r. ustaliła następujące ceny orjentacyjne w detalu:

| | | |
|---|---|---|
| chleb | 1 kg | 45 groszy |
| mąka żytnia 70% | 1 „ | 46 „ |
| mąka pszenna 65% | 1 „ | 74 „ |
| bułki | 93 gramy | 10 „ |

Obecne badania mąki wykazują, że bardzo znaczna część mąki pobrana w składach oraz piekarniach jest silnie zarażona roztoczami mącznemi, zgrupiała, napsuta, zepsuta i do użytku ludzkiego niezdatna. Powodem tych licznych wypadków kwestjonowania mąki z powodu jej niezdatności do użytku ludzkiego jest bezpiecznie to, że kupcy nie zdają sobie sprawy z należytego przechowywania mąki i temsamem sami się przyczyniają do jej zepsucia.

Należyty sposób przechowywania mąki jest na ogół znany. Zwracam jedynie uwagę na to, że mąka wówczas najwięcej się psuje, jeżeli nie będzie przechowywana w magazynach suchych, dobrze przewietrzonych i na wskroś czystych.

Wszelkie niedopatrzenia ze strony właścicieli składów względnie piekarń będą ścigane.

---

9.

## Walne Zebranie

podpisanej spółdzielni odbędzie się we **czwartek dnia 10. października 1929 r.** o godzinie 19½ (7½ wieczorem) w lokalu „Pod Białym Orłem" w Wielkich Hajdukach ul. 16. lipca 17 z następującym porządkiem obrad:

1. Ukonstytuowanie biura
2. Sprawozdanie roczne Rady Nadzorczej i Zarządu za rok 1928
3. Przyjęcie bilansu oraz udzielenie pokwitowania Radzie Nadzorczej i Zarządowi
4. Uchwały w myśl artykułu 46, 3 ustawy spółdzielczej
5. Wybór 3 członków Rady Nadzorczej
6. Wolne głosy.

Spółdzielnia Mieszkaniowa
spółdz. z ograniczoną odpow.
Wielkie Hajduki.

**Rada Nadzorcza**
Karol Grzesik, prezes.

---

## × OGŁOSZENIA ×



Druk K. Leksan, Świętochłowice.